

Jeg beklager i høj Grad den Stilling, Hr. Jensen-Sønderup nu har taget. Medens han var Medlem af dette Ting, viste han overordentlig stor Interesse for disse Spørgsmaal; med en sjælden Grundighed tog han sig af disse Anliggender og ved den omtalte Lejlighed udtalte han sig saa godt og rigtigt, at han gentagne Gange fandt Tilslutning fra Socialdemokratiet, ligesom han ved enkelte Lejligheder gav Socialdemokratiets Talsmænd Ret i deres Opfattelse af, at det gjaldt om at faa paaskyndet disse offentlige Arbejders Igangsættelse, fraraadede at vise Smaalighed med Hensyn til, hvad det vilde koste, og understregede, at det gjorde ikke noget, at det blev noget dyrere, naar blot vi fik nyttigt og godt Arbejde udført i Stedet for at have en Mængde Mennesker til at gaa arbejdsledige til Skade for sig selv og for Samfundet, som baade maa ofre Understøttelse paa dem og miste de Værdier, som vilde kunne skabes, hvis de var i Arbejde. Jeg beklager den Forandring, der er foregaaet indenfor Venstre, — thi det er jo ikke Hr. Jensen-Sønderups Forslag, der her foreligger til Behandling, om end han sikkert i overvejende Grad har været medvirkende til det foreliggende Lovforslags Tilblivelse; men den højtærede Indenrigsminister har nu for saa vidt gjort hans Forslag til sit, som han foreslaar, at de Arbejder, som skal iværksættes ved Statens eller Kommunens Foranstaltning, skal betales med en lavere Pris, end det Arbejde, som udføres ude i det frie Erhverv.

Nu kunde det være interessant at vide, hvad der har foranlediget denne fuldstændige Frontforandring fra Venstres Side. Jeg kan ikke tænke mig, at det er Resultaterne af det Samarbejde, der har været imellem Staten og Kommunerne hidtil om offentlige Arbejders Iværksættelse, der skulde have fremkaldt Ønsket om nu at indføre en helt ny Institution, der skal til at skønne over, om et Arbejde kan henføres under Nødhjælpsarbejder eller ikke, og en helt ny Ordning, hvorved man trykker Arbejdslønnen ned.

Jeg vil gerne til Belysning af, hvorledes disse Arbejder foregaaer, fremdrage et enkelt Eksempel, der viser, hvorledes Kommuner med det Statstilskud, de har faaet udbetalt til Iværksættelse af offentlige Arbejder, paa bedste Maade varetager

baade Kommunernes, Statens og Arbejdernes Interesser. Jeg haaber, at den højtærede Formand tillader, at jeg omtaler et saadant Eksempel. Det maa have sin Interesse at se, hvorledes Forholdene arter sig i Øjeblikket, forinden man vil gaa over til det nye, som der her stilles Forslag om.

Der blev i Foraaret 1919 givet Repræsentanter for Viborg Amdsraad, forskellige Landkommuner i Viborg Amt og Silkeborg Byraad Koncession paa en Bane fra Kellerup til Silkeborg, og under Trykket af den Arbejdsløshed, som da raadede, gik Koncessionshaverne straks i Gang med Arbejdet. De henvendte sig til Regeringen og bad om, at de maatte faa Lov til selv direkte at udføre Arbejdet, uden at det blev givet i Entreprise. Det var daværende Trafikminister Hassing Jørgensen, med hvem der maatte forhandles. Vi fik Tiladelse til rent foreløbig at begynde Jordarbejdet i mindre Stil uden Entreprenør, og i den følgende Vinter beskæftigedes paa den Maade 16—20 Mand. Imidlertid fik vi saa, takket være Købstadforeningens Medvirken, det amerikanske Dollarslaan, hvorved der blev givet Kommunerne Midler til at iværksætte omfattende offentlige Arbejder, og det lykkedes Bevillingshaverne at faa Andel i disse Penge. Man gik da til den nuværende Trafikminister og til daværende Indenrigsminister Berg og bad om at maatte faa Lov til at fortsætte Arbejdet uden Entreprenør.

Nu vil man maaske spørge: Ja, men dette: uden Entreprenør, hvad betyder det? Ja, der er jo i det Lovforslag, vi nu behandler, Tale om, at man vil indføre disse 25 pCt.s Nedgang i Arbejdslønnen for at spare. Det kan da have sin Interesse at se, hvorledes vi øvre hos os uden at trykke Arbejdslønnen sparer 22 pCt. Disse 22 pCt. sparede vi derved, at vi undlod at tage Entreprenør. Det er mærkeligt nok, at man fra den høje Regerings Side, naar man skal til at se sig om, hvorledes man bedst kan spare, altid vender Blikket mod Arbejderne; det er altid Arbejdslønnen, som springer de høje Herrer i Øjnene. Det er mærkeligt, at de ikke kan faa Opmærksomheden henvendt paa andre Felter, hvor der muligvis kan spares. Vi lod vor Anlægsingeniør udføre Beregninger, som blev forelagt for Statsbaneingeniørerne, og disse